

హనుమత్ సీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నపరివారసమేత శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణాంతర్గత యుద్ధకొండస్య త్రింశద్దిన పాఠయణచీక్ష

తొమ్మిదవ రోజు పాఠయణ - 19.06.2021

స	కృ	దే	వ	ప్ర	ప	న్నా	య	త	వా	స్మీ	తి	చ	యా	చ	తే
7	1	8	4	2	1	0	1	6	4	5	6	6	1	6	6

అ	భ	యం	స	ర్వ	భూ	తే	భ్యో	ద	దా	మ్యే	త	ద్వ	తం	మ	మ
0	4	1	7	4	4	6	1	8	8	1	6	2	6	5	5

పాఠయణం చేయవలసిన సర్గలు : 04

సర్గల వరుస సంఖ్యలు

31, 32, 33, 34 సర్గలు

పాఠయణ శ్లోకాల సంఖ్య

45 + 44 + 38 + 28 = 155 శ్లోకాలు

అథ సంకల్పః

అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, పద్మావతీజానేః, శ్రీవేంకటేశ్వర పరబ్రహ్మణః, రూపాంతరభూతస్య, శ్రీరామచంద్రప్రభోః, అనుగ్రహేణ, అస్మిన్, సర్వజగదుపద్రవకాలే, ప్రపంచశాంత్యర్థం, అపి చ, అతి శీఘ్రమేవ, విషూచికా క్రిమేః, వినాశనార్థం, కరోనా వ్యాధి జనితానాం, నానావిధానాం, సామాజిక, ఆర్థిక, రాజకీయాది, సర్వోపద్రవాణాం, నివారణాయ, తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానేన, నిరుహ్యమాణానాం, జపహెళామపారాయణ, ప్రవచనాదిరూపాణాం, నానావిధానాం, వేదోక్తకార్యక్రమాణాం, అపి చ, సామాజిక, వైద్యకీయ, ఆర్థికసహాయాది రూపాణాం, బహుప్రకారాణాం, సేవా కార్యక్రమాణాం చ, ఇతోధిక, వీర్యవత్తాసిద్ధ్యర్థం, పూర్వోక్త, తత్తత్సేవారూపకర్తృణాం, తన్నిర్వాహకాణాం, తత్పురిపోషకాణాం చ, సర్వేషాం, శ్రీవేంకటేశ్వరానుగ్రహేణ, ఇతోధిక, శుభసంపత్సమృద్ధ్యర్థం, అపి చ, తత్తత్సేవాకార్యక్రమ ద్వారా, సర్వప్రపంచస్య, విశిష్య, భారతదేశస్య, ఉత్తరోత్తర, శుభసంపత్సమృద్ధ్యర్థం, భారతదేశస్య, శత్రుదురాక్రమణ, ఆర్థికమాంద్య, ప్రజాకల్లోలాది, సర్వపీడానివృత్త్యర్థం, విశేషతః, ఏతాదృశ, జగత్కళ్యాణకర, కార్యక్రమనిర్వహణశీలస్య, శ్రీమత్తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానస్య, ఇతోధిక, సర్వతోముఖాభివృద్ధి సిద్ధ్యర్థం, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ, భరతశత్రుఘ్న, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, ప్రీత్యర్థం చ, అక్షరలక్షాత్మక, సీతాలక్ష్మణహనుమత్సమేత, శ్రీరామమూలమంత్రానుష్ఠాన, తర్పణ, హెళామపూర్వకం

సకృదేవ ప్రపన్నాయ, తవాస్మితి చ యాచతే ।

అభయం సర్వభూతేభ్యః, దదామ్యేతద్వ్రతం మమ ॥

ఇత్యేతన్మంత్రాంతర్గత, కటపయాది, సంఖ్యాశాస్త్రానుసారం, శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణాంతర్గత, యుద్ధకాండపారాయణం, తథా, శ్రీయోగవాశిష్ఠే, ఉత్పత్తిప్రకరణే, ఏకోనసప్తతితమసర్గ-పారాయణం చ, ఆచార్యముఖేన, అన్యోన్యసాహాయ్యేన, లోకకళ్యాణార్థం, కరిష్యామహే.

***

శ్రీ రెఘుప్రార్థన

రామాయ రామభద్రాయ రామచంద్రాయ వేధసే ।

రఘునాథాయ నాథాయ సీతాయాః పతయే నమః ॥ 1 ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన

గోష్పదీకృతవారాశిం మశకీకృతరాక్షసం ।

రామాయణమహామాలారత్నం వందేఽనిలాత్మజమ్ ॥ 2 ॥

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన

కూజంతం రామ రామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।

ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥ 3 ॥

శ్రీరెఘుచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

***

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే ఏకత్రింశస్సర్గః

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరస్యపోత్తమ ।

భో దశాస్యాంతకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

తతస్తమక్షోభ్యబలం లంకాధిపతయే చరాః ।

సువేలే రాఘవం శైలే నివిష్టం ప్రత్యవేదయన్ ॥ 31.1 ॥ (2 సార్లు)

చారాణాం రావణశ్రుత్వా ప్రాప్తం రామం మహాబలమ్ ।

జాతోద్వేగోఽభవత్కించిత సచివానిదమబ్రవీత్ ॥ 31.2 ॥

మంత్రిణశ్శీఘ్రమూయాంతు సర్వే వై సుసమాహితాః ।

అయం నో మంత్రకాలో హి సంప్రాప్త ఇతి రాక్షసాః ॥ 31.3 ॥

తస్య తచ్ఛాసనం శ్రుత్వా మంత్రిణోఽభ్యాగమన్ ద్రుతమ్ ।

తతస్స మంత్రయామాస సచివై రాక్షసైస్సహ ॥ 31.4 ॥

మంత్రయిత్వా స దుర్ధర్షః క్షమం యత్సమనంతరమ్ ।

విసర్జయిత్వా సచివాన్ ప్రవివేశ స్వమాలయమ్ ॥ 31.5 ॥

తతో రాక్షసమాహూయ విద్యుజ్జిహ్వాం మహాబలమ్ ।

మాయావిదం మహామాయః ప్రావిశద్యత్ర మైథిలీ ॥ 31.6 ॥

విద్యుజ్జిహ్వాం చ మాయాజ్ఞమ్ అబ్రవీద్రాక్షసాధిపః ।

మోహయిష్యావహే సీతాం మాయయా జనకాత్మజామ్ ॥ 31.7 ॥

శిరో మాయామయం గృహ్య రాఘవస్య నిశాచర ।

త్వం మాం సముపతిష్ఠస్వ మహచ్ఛ సశరం ధనుః ॥ 31.8 ॥

ఏవముక్తస్తథేత్యాహ విద్యుజ్జిహ్వా నిశాచరః ।

దర్శయామాస తాం మాయాం సుప్రయుక్తాం స రావణే ।

తస్య తుష్టోఽభవద్రాజా ప్రదదౌ చ విభూషణమ్ ॥ 31.9 ॥

అశోకవనికాయాం తు సీతాదర్శనలాలసః ।

వైర్యతానామధిపతిః సంవివేశ మహాబలః ॥ 31.10 ॥

తతో దీనామదైన్యార్హాం దదర్శ ధనదానుజః ।

అధోముఖీం శోకపరామ్ ఉపవిష్టాం మహీతలే ॥ 31.11 ॥

భర్తారమేవ ధ్యాయంతీమ్ అశోకవనికాం గతామ్ ।

ఉపాస్యమానాం ఘోరాభిః రాక్షసీభిరితస్తతః ॥ 31.12 ॥

రాక్షసీభిర్భూతాం సీతాం పూర్ణచంద్రనిభాననామ్ ।

ఉత్పాతమేఘజాలాభిః చంద్రరేఖామివావృతామ్ ॥

భూషణైరుత్తమైః కైశ్చిత్ మంగళార్థమలంకృతామ్ ।
 చరంతీం మారుతోద్ధాతాం క్షిప్తాం పుష్పలతామివ ॥
 హర్షశోకాంతరే మగ్నాం విషాదస్య విలక్షణామ్ ।
 స్తిమితామివ గాంభీర్యాత్ నదీం భాగీరథీమివ ॥
 ఉపసృత్య తతస్సీతాం ప్రహర్షం నామ కీర్తయన్ ।
 ఇదం చ వచనం ధృష్టమ్ ఉవాచ జనకాత్మజామ్ ॥ 31.13 ॥
 సాంత్యమానా మయా భద్రే యముపాశ్రిత్య వల్గసే ।
 ఖరహంతా స తే భర్తా రాఘవస్సమరే హతః ॥ 31.14 ॥
 చిన్నం తే సర్వతో మూలం దర్పస్తే విహతో మయా ।
 వ్యసనేనాత్మనస్సీతే మమ భార్యా భవిష్యసి ॥ 31.15 ॥
 విస్మజేమాం మతిం మూఢే కిం మృతేన కరిష్యసి ।
 భవస్య భద్రే భార్యాణాం సర్వాసామిశ్వరీ మమ ॥ 31.16 ॥
 అల్పపుణ్యే నివృత్తార్థే మూఢే పండితమానిని ।
 శృణు భర్తృవధం సీతే ఘోరం వృత్రవధం యథా ॥ 31.17 ॥
 సమాయాతస్సముద్రాంతం మాం హంతుం కిల రాఘవః ।
 వానరేంద్రప్రణీతేన బలేన మహతా వృతః ॥ 31.18 ॥
 స నివిష్టస్సముద్రస్య పీడ్య తీరమథోత్తరమ్ ।
 బలేన మహతా రామః ప్రజత్యస్తం దివాకరే ॥ 31.19 ॥
 అథాధ్వని పరిశ్రాంతం అర్ధరాత్రే స్థితం బలమ్ ।
 సుఖసంసుప్తమాసాద్య చారితం ప్రథమం చరైః ॥ 31.20 ॥
 తత్రహస్తప్రణీతేన బలేన మహతా మమ ।
 బలమస్య హతం రాత్రౌ యత్ర రామస్సలక్ష్మణః ॥ 31.21 ॥
 పట్టిశాన్ పరిఘాంశ్చక్రాన్ దండాన్ ఖడ్గాన్ మహాయసాన్ ।
 బాణజాలాని శూలాని భాస్వరాన్ కూటముద్గరాన్ ॥ 31.22 ॥
 యష్టిశ్చ తోమరాన్ శక్తిః చక్రాణి ముసలాని చ ।
 ఉద్యమ్యోద్యమ్య రక్షోభిః వానరేషు నిసాతితాః ॥ 31.23 ॥
 అథ సుప్తస్య రామస్య ప్రహస్తేన ప్రమాథినా ।
 అసక్తం కృతహస్తేన శిరశ్చిన్నం మహాసినా ॥ 31.24 ॥
 విభీషణస్సముత్పత్య నిగృహీతో యదృచ్ఛయా ।
 దిశః ప్రవ్రాజితస్సర్వైః లక్ష్మణః ప్లవగైస్సహ ॥ 31.25 ॥

సుగ్రీవో గ్రీవయా సీతే భగ్నయా ప్లవగాధిపః ।
 నిరస్తహనుకశ్చేతే హనూమాన్ రాక్షసైర్లతః ॥ 31.26 ॥

జాంబవానథ జానుభ్యామ్ ఉత్పతన్నిహతో యుధి ।
 పట్టిశైర్భహుభిశ్చిన్నః నికృత్తః పాదపో యథా ॥ 31.27 ॥

మైందశ్చ ద్వివిదశ్చోభా నిహతౌ వానరర్షభౌ ।
 నిశ్వసంతౌ రుదంతౌ చ రుధిరేణ పరిఘ్నతౌ ॥ 31.28 ॥

అసినా వ్యాయతౌ చిన్నౌ మధ్యే హ్యరినిషూదనౌ ।
 అనుతిష్ఠతి మేదిన్యాం పనసః పనసో యథా ॥ 31.29 ॥

నారాచైర్బహుభిశ్చిన్నః శేతే దర్యాం దరీముఖః ।
 కుముదస్తు మహాతేజాః నిష్కూజస్సాయకైః కృతః ॥ 31.30 ॥

అంగదో బహుభిశ్చిన్నః శరైరాసాద్య రాక్షసైః ।
 పతితో రుధిరోద్గారీ క్షితౌ నిపతితాంగదః ॥ 31.31 ॥

హరయౌ మథితా నాగైః అథజాతైస్తథాఽపరే ।
 శాయితా మృదితాశ్చాశ్చ్యైః వాయువేగైరివాంబుదాః ॥ 31.32 ॥

ప్రహృతాశ్చాపరే త్రస్తాః హన్యమానా జఘన్యతః ।
 అభిద్రుతాస్తు రక్షోభిః సింహైరివ మహద్విపాః ॥ 31.33 ॥

సాగరే పతితాః కేచిత్ కేచిద్గగనమాశ్రితాః ।
 ఋక్షా వృక్షానుసారూఢాః వానరీం వృత్తిమాశ్రితాః ॥ 31.34 ॥

సాగరస్య చ తీరేషు శైలేషు చ వనేషు చ ।
 పింగళాస్తే విరూపాక్షైః బహుభిర్బహవో హతాః ॥ 31.35 ॥

ఏవం తవ హతో భర్తా ససైన్యో మమ సేనయా ।
 క్షతజార్ఘ్ణం రజోధ్వస్తమ్ ఇదం చాస్యాహృతం శిరః ॥ 31.36 ॥

తతః పరమదుర్ధర్షః రావణో రాక్షసాధిపః ।
 సీతాయాముపశృణ్వంత్యాం రాక్షసీమిదమబ్రవీత్ ॥ 31.37 ॥

రాక్షసం క్రూరకర్మాణం విద్యుజ్జిహ్వాం త్వమానయ ।
 యేన తద్రాఘవశిరః సంగ్రామాత్స్వయమాహృతమ్ ॥ 31.38 ॥

విద్యుజ్జిహ్వాస్తతో గృహ్య శిరస్తత్పశరాసనమ్ ।
 ప్రణామం శిరసా కృత్వా రావణస్యాగ్రతస్త్రితః ॥ 31.39 ॥

తమబ్రవీత్తతో రాజా రావణో రాక్షసం స్థితమ్ ।
 విద్యుజ్జిహ్వాం మహాజిహ్వాం సమీపపరివర్తినమ్ ॥ 31.40 ॥

అగ్రతః కురు సీతాయాః శీఘ్రం దాశరథేశ్శిరః ।
అవస్థాం పశ్చిమాం భర్తుః కృపణా సాధు పశ్యతు ॥ 31.41 ॥

ఏవముక్తం తు తద్రక్షః శిరస్తత్త్రియదర్శనమ్ ।
ఉపనిక్షిప్య సీతాయాః క్షిప్రమంతరధీయత ॥ 31.42 ॥

రావణశ్చాపి చిక్షేప భాస్వరం కార్ముకం మహత్ ।
త్రిషు లోకేషు విఖ్యాతం సీతామిదమువాచ చ ॥ 31.43 ॥

ఇదం తత్తవ రామస్య కార్ముకం జ్యాసమాయుతమ్ ।
ఇహ ప్రహస్తేనానీతం హత్యా తం నిశి మానుషమ్ ॥ 31.44 ॥

స విద్యుజిహ్వేన సహైవ తచ్చిరః, ధనుశ్చ భూమౌ వినికీర్య రావణః ।
విదేహరాజస్య సుతాం యశస్వినీం, తతోఽబ్రవీత్తాం భవ మే వశానుగా ॥31.45॥ (2 సార్లు)

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరన్యపోత్తమ ।
భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే ఏకత్రింశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే ద్వాత్రింశస్సర్గః

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరన్యపోత్తమ ।
భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

సా సీతా తచ్చిరో దృష్ట్వా తచ్చ కార్ముకముత్తమమ్ ।
సుగ్రీవప్రతిసంసర్గమ్ అఖ్యాతం చ హనూమతా ॥ 32.1 ॥ (2 సార్లు)

నయనే ముఖవర్ణం చ భర్తుస్తత్పదృశం ముఖమ్ ।
కేశాన్ కేశాంతదేశం చ తం చ చూడామణిం శుభమ్ ॥ 32.2 ॥

ఏతైస్సర్వైరభిజ్ఞానైః అభిజ్ఞాయ సుదుఃఖితా ।
విజగర్ద్ధేఽత్ర కైకేయీం క్రోశంతీ కురరీ యథా ॥ 32.3 ॥

సకామా భవ కైకేయి హతోఽయం కులనందనః ।
కులముత్పాదితం సర్వం త్వయా కలహశీలయా ॥ 32.4 ॥

ఆర్యేణ కిం తే కైకేయి కృతం రామేణ విప్రియమ్ ।
యన్మయా చీరవసనః త్వయా ప్రస్థాపితో వనమ్ ॥ 32.5 ॥

ఏవముక్త్యా తు వైదేహీ వేపమానా తపస్వినీ ।
జగామ జగతీం బాలా ఛిన్నా తు కదళీ యథా ॥ 32.6 ॥

సా ముహూర్తాత్పమాశ్చస్య ప్రతిలభ్య చ చేతనామ్ ।
తచ్చిరస్సముపాఘ్రూయ విలలాపాయతేక్షణా ॥ 32.7 ॥

హో హతాఽస్మి మహాబాహులీ వీరవ్రతమనువ్రత ।

ఇమాం తే పశ్చిమావస్థాం గతాఽస్మి విధవా కృతా ॥ 32.8 ॥

ప్రథమం మరణం నార్యాః భర్తుర్వైగుణ్యముచ్యతే ।

సువృత్త సాధువృత్తాయాః సంవృత్తస్త్వం మమాగ్రతః ॥ 32.9 ॥

దుఃఖాద్దుఃఖం ప్రపన్నాయాః మగ్నాయాశ్శోకసాగరే ।

యో హి మాముద్యతస్త్రాతుం సోఽపి త్వం వినిసాతితః ॥ 32.10 ॥

సా శ్వశ్రూర్మమ కౌసల్యా త్వయా పుత్రేణ రాఘవ ।

వత్సేనేవ యథా ధేనుః వివత్సా వత్సలా కృతా ॥ 32.11 ॥

ఆదిష్టం దీర్ఘమాయుస్తే యైరచింత్యపరాక్రమ ।

అన్యతం వచనం తేషామ్ అల్పాయురసి రాఘవ ॥ 32.12 ॥

అథవా నశ్యతి ప్రజ్ఞా ప్రాజ్ఞస్యాపి సతస్తవ ।

పచత్యేనం యథా కాలః భూతానాం ప్రభవో హ్యయమ్ ॥ 32.13 ॥

అదృష్టం మృత్యుమాపన్నః కస్మాత్త్వం నయశాస్త్రవిత్ ।

వ్యసనానాముపాయజ్ఞః కుశలో హ్యసి వర్జనే ॥ 32.14 ॥

తథా త్వం సంపరిష్వజ్య రౌద్రయాఽతినృశంసయా ।

కాళరాత్ర్యా మమాచ్ఛిద్య హృతః కమలలోచన ॥ 32.15 ॥

ఉపశేషే మహాబాహులీ మాం విహాయ తపస్వినీమ్ ।

ప్రియామివ సమాశ్లిష్య పృథివీం పురుషర్షభ ॥ 32.16 ॥

అర్చితం సతతం యత్తత్ గంధమాల్వైర్మయా తవ ।

ఇదం తే మత్ప్రియం వీర ధనుః కాంచనభూషణమ్ ॥ 32.17 ॥

పిత్రా దశరథేన త్వం శ్వశురేణ మమానఘ ।

సర్వైశ్చ పితృభిస్సార్థం నూనం స్వర్గే సమాగతః ॥ 32.18 ॥

దివి నక్షత్రభూతస్త్వం మహాత్కర్మకృతాం ప్రియమ్ ।

పుణ్యం రాజర్షివంశం త్వమ్ ఆత్మనస్సమవేక్షసే ॥ 32.19 ॥

కిం మాం న ప్రేక్షసే రాజన్ కిం మాం న ప్రతిభాషసే ।

బాలాం బాల్యేన సంప్రాప్తాం భార్యాం మాం సహచారిణీమ్ ॥ 32.20 ॥

సంశ్రుతం గృహ్లాతా పాణిం చరిష్యామీతి యత్త్వయా ।

స్మర తన్మమ కాకుత్స్థ నయ మామపి దుఃఖితామ్ ॥ 32.21 ॥

కస్మాన్మామపహాయ త్వం గతో గతిమతాం వర ।

అస్మాల్లోకాదముం లోకం త్యక్త్యా మామపి దుఃఖితామ్ ॥ 32.22 ॥

కల్యాణైరుచితం యత్తత్ పరిష్కృతం మయైవ తు ।

క్రవ్యాదైస్తచ్చరీరం తే నూనం విపరికృష్యతే ॥ 32.23 ॥

అగ్నిష్టోమాదిభిర్యజ్ఞైః ఇష్టవానాప్తదక్షిణైః ।

అగ్నిహెలాత్రేణ సంస్కారం కేన త్వం తు న లప్స్యసే ॥ 32.24 ॥

ప్రప్రజ్యాముపపన్నానాం త్రయాణామేకమాగతమ్ ।

పరిప్రక్ష్యతి కౌసల్యా లక్ష్మణం శోకలాలసా ॥ 32.25 ॥

స తస్యాః పరిపృచ్ఛంత్యాః వధం మిత్రబలస్య తే ।

తవ చాఖ్యాస్యతే నూనం నిశాయాం రాక్షసైర్వధమ్ ॥ 32.26 ॥

సా త్వాం సుప్తం హతం శ్రుత్వా మాం చ రక్షోగృహం గతామ్ ।

హృదయేనావదీర్ణేన న భవిష్యతి రాఘవ ॥ 32.27 ॥

మమ హేతోరనార్యాయాః హ్యనర్హః పార్థివాత్మజః ।

రామస్యాగరముత్తిర్య సత్త్వవాన్ గోష్పదే హతః ॥ 32.28 ॥

అహం దాశరథేనోథా మోహాత్స్వకులపాంసనీ ।

ఆర్యపుత్రస్య రామస్య భార్యా మృత్యురజాయత ॥ 32.29 ॥

నూనమన్యాం మయా జాతిం వారితం దానముత్తమమ్ ।

యాఽహమద్యేహ శోచామి భార్యా సర్వాతిథేరపి ॥ 32.30 ॥

సాధు పాతయ మాం క్షిప్రం రామస్యోపరి రావణ ।

సమానయ పతిం పత్న్యా కురు కల్యాణముత్తమమ్ ॥ 32.31 ॥

శిరసా మే శిరశ్చాస్య కాయం కాయేన యోజయ ।

రావణానుగమిష్యామి గతిం భర్తుర్మహాత్మనః ॥ 32.32 ॥

ఇతి సా దుఃఖసంతప్తా విలలాపాయతేక్షణా ।

భర్తుశ్శిరో ధనుస్తత్ర సమీక్ష్య చ పునః పునః ॥ 32.33 ॥

ఏవం లాలప్యమానాయాం సీతాయాం తత్ర రాక్షసః ।

అభిచక్రామ భర్తారమ్ అనీకస్థః కృతాంజలిః ॥ 32.34 ॥

విజయస్వార్యపుత్రేతి సోఽభివాద్య ప్రసాద్య చ ।

న్యవేదయదనుప్రాప్తం ప్రహస్తం వాహినీపతిమ్ ॥ 32.35 ॥

అమాత్యైస్సహితైస్సర్వైః ప్రహస్తస్సముపస్థితః ।

తేన దర్శనకామేన వయం ప్రస్థాపితాః ప్రభో ॥ 32.36 ॥

నూనమస్తి మహారాజ రాజభావాత్ క్షమాన్వితమ్ ।

కించిదాత్యయికం కార్యం తేషాం త్వం దర్శనం కురు ॥ 32.37 ॥

ఏతచ్ఛ్రుత్వా దశగ్రీవః రాక్షసప్రతివేదితమ్ ।

అశోకవనికాం త్యక్త్యా మంత్రిణాం దర్శనం యయౌ ॥ 32.38 ॥

స తు సర్వం సమర్థ్యైవ మంత్రిభిః కృత్యమాత్మనః ।

సభాం ప్రవిశ్య విదధే విదిత్వా రామవిక్రమమ్ ॥ 32.39 ॥

అంతర్ధానం తు తచ్ఛీర్షం తచ్చ కార్ముకముత్తమమ్ ।

జగామ రావణస్త్వైవ నిర్యాణసమనంతరమ్ ॥ 32.40 ॥

రాక్షసేంద్రస్తు తైస్సార్థం మంత్రిభిర్భీమవిక్రమైః ।

సమర్థయామాస తదా రామకార్యవినిశ్చయమ్ ॥ 32.41 ॥

అవిదూరస్థితాన్ సర్వాన్ బలాధ్యక్షాన్ హితైషిణః ।

అబ్రవీత్కాలసదృశః రావణో రాక్షసాధిపః ॥ 32.42 ॥

శీఘ్రం భేరీనినాదేన స్ఫుటకోణాహతేన మే ।

సమానయధ్వం సైన్యాని వక్తవ్యం చ న కారణమ్ ॥ 32.43 ॥

తతస్తథేతి ప్రతిగృహ్య తద్వచః, బలాధిపాస్తే మహదాత్మనో బలమ్ ।

సమానయంచ్ఛైవ సమాగమం చ తే, న్యవేదయస్ఫుర్తరి యుద్ధకాంక్షిణీ ॥32.44॥ (2 సార్లు)

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరనృపోత్తమ ।

భో దశాస్యాంతకాలస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

ఇత్యార్థే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే ద్వాత్రింశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే త్రయస్త్రింశస్సర్గః

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరనృపోత్తమ ।

భో దశాస్యాంతకాలస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

సీతాం తు మోహితాం దృష్ట్వా సరమా నామ రాక్షసీ ।

ఆససాదాథ వైదేహీం ప్రియాం ప్రణయినీం సఖీమ్ ॥ 33.1 ॥ (2 సార్లు)

మోహితాం రాక్షసేంద్రేణ సీతాం పరమదుఃఖితామ్ ।

ఆశ్వాసయామాస తదా సరమా మృదుభాషిణీ ॥ 33.2 ॥

సా హి తత్ర కృతా మిత్రం సీతయా రక్ష్యమాణయా ।

రక్షంతీ రావణాదిష్టా సానుక్రోశా దృఢవ్రతా ॥ 33.3 ॥

సా దదర్శ తతస్సీతాం సరమా నష్టచేతనామ్ ।

ఉపావృత్యోత్థితాం ధ్వస్తాం వడవామివ పాంసులామ్ ॥ 33.4 ॥

తాం సమాశ్వాసయామాస సఖీస్నేహేన సువ్రతా ॥ 33.5 ॥

సమాశ్వసిహి వైదేహి మా భూత్తే మనసో వ్యథా ।
 ఉక్తా యద్రావణేన త్వం ప్రత్యుక్తం చ స్వయం త్వయా ।
 సఖీస్నేహేన తద్భీరు మయా సర్వం ప్రతిశ్రుతమ్ ॥ 33.6 ॥
 లీనయా గగనే శూన్యే భయముత్పృజ్య రావణాత్ ।
 తవ హేతోర్విశాలాక్షి న హి మే జీవితం ప్రియమ్ ॥ 33.7 ॥
 స సంభ్రాంతశ్చ నిష్క్రాంతః యత్కృతే రాక్షసాధిపః ।
 తచ్చ మే విదితం సర్వమ్ అభినిష్క్రమ్య మైథిలి ॥ 33.8 ॥
 న శక్యం సౌప్తికం కర్తుం రామస్య విదితాత్మనః ।
 వధశ్చ పురుషవ్యాఘ్రే తస్మిన్నైవోపపద్యతే ॥ 33.9 ॥
 న త్వేవ వానరా హంతుం శక్యాః పాదపయోధినః ।
 సురా దేవర్షభేణేవ రామేణ హి సురక్షితాః ॥ 33.10 ॥
 దీర్ఘవృత్తభుజశ్రీమాన్ మహాలాస్కః ప్రతాపవాన్ ।
 ధన్వీ సంహననోపేతః ధర్మాత్మా భువి విశ్రుతః ॥ 33.11 ॥
 విక్రాంతో రక్షితా నిత్యమ్ ఆత్మనశ్చ పరస్య చ ।
 లక్ష్మణేన సహ భ్రాత్రా కులీనో నయశాస్త్రవిత్ ॥ 33.12 ॥
 హంతా పరబలౌఘానామ్ అచింత్యబలపౌరుషః ।
 న హతో రాఘవశ్రీమాన్ సీతే శత్రునిబర్హణః ॥ 33.13 ॥
 అయుక్తబుద్ధికృత్యేన సర్వభూతవిరోధినా ।
 ఇయం ప్రయుక్తా రౌద్రేణ మాయా మాయావిదా త్వయి ॥ 33.14 ॥
 శోకస్తే విగతస్సర్వః కళ్యాణం త్వాముపస్థితమ్ ।
 ధ్రువం త్వాం భజతే లక్ష్మీః ప్రియం ప్రీతికరం శృణు ॥ 33.15 ॥
 ఉత్తిర్య సాగరం రామః సహ వానరసేనయా ।
 సన్నివిష్టస్సముద్రస్య తీరమాసాద్య దక్షిణమ్ ॥ 33.16 ॥
 దృష్టో మే పరిపూర్ణార్థః కాకుత్స్థస్సహ లక్ష్మణః ।
 సహితైస్సాగరాంతస్థైః బలైస్త్రిష్ఠతీ రక్షితః ॥ 33.17 ॥
 అనేన ప్రేషితా యే చ రాక్షసా లఘువిక్రమాః ।
 రాఘవస్తీర్ణ ఇత్యేవ ప్రవృత్తిస్తైరిహోహృతా ॥ 33.18 ॥
 స తాం శ్రుత్వా విశాలాక్షి ప్రవృత్తిం రాక్షసాధిపః ।
 ఏష మంత్రయతే సర్వైః సచివైస్సహ రావణః ॥ 33.19 ॥
 ఇతి బ్రువాణా సరమా రాక్షసీ సీతయా సహ ।
 సర్వోద్యోగేన సైన్యానాం శబ్దం శుశ్రావ భైరవమ్ ॥ 33.20 ॥

దండనిర్ఘాతవాదిన్యాః శ్రుత్వా భేర్యా మహోస్వనమ్ ।

ఉవాచ సరమా సీతామ్ ఇదం మధురభాషిణీ ॥ 33.21 ॥

సన్నాహజననీ హ్యేషా భైరవా భీరు భేరికా ।

భేరీనాదం చ గంభీరం శృణు తోయదనిస్వనమ్ ॥ 33.22 ॥

కల్ప్యంతే మత్తమాతంగాః యుజ్యంతే రథవాజినః ।

హృష్యంతే తురగారూఢాః ప్రాసహస్తాస్సహస్రశః ॥ 33.23 ॥

తత్ర తత్ర చ సన్నద్ధాః సంపతంతి పదాతయః ।

ఆపూర్యంతే రాజమార్గాః సైన్యైరద్భుతదర్శనైః ।

వేగవద్భిర్వదద్భిశ్చ తోయకౌఘురివ సాగరః ॥ 33.24 ॥

శస్త్రాణాం చ ప్రసన్నానాం చర్మణాం వర్మణాం తథా ।

రథవాజిగజానాం చ భూషితానాం చ రక్షసామ్ ॥ 33.25 ॥

ప్రభాం విస్ఫుజతాం పశ్య నానావర్ణాం సముత్థితామ్ ।

వనం నిర్దహతో ఘుర్మే యథా రూపం విభావసోః ॥ 33.26 ॥

ఘంటానాం శృణు నిర్ఘోషం రథానాం శృణు నిస్వనమ్ ।

హయానాం హేషమాణానాం శృణు తూర్యధ్వనిం యథా ॥ 33.27 ॥

ఉద్యతాయుధహస్తానాం రాక్షసేంద్రానుయాయినామ్ ।

సంభ్రమో రక్షసామేషః తుములో రోమహర్షణః ॥ 33.28 ॥

శ్రీస్త్వాం భజతి శోకఘ్నీ రక్షసాం భయమాగతమ్ ॥ 33.29 ॥

రామః కమలపత్రాక్షః అదైత్యానామివ వాసవః ।

వినిర్జిత్య జితక్రోధః త్వామచింత్యపరాక్రమః ॥

రావణం సమరే హత్వా భర్తా త్వాఽధిగమిష్యతి ॥ 33.30 ॥

విక్రమిష్యతి రక్షస్సు భర్తా తే సహ లక్ష్మణః ।

యథా శత్రుషు శత్రుఘ్నః విష్ణునా సహ వాసవః ॥ 33.31 ॥

ఆగతస్య హి రామస్య క్షిప్రమంకగతాం సతీమ్ ।

అహం ద్రక్ష్యామి సిద్ధార్థాం త్వాం శత్రో వినిపాతితే ॥ 33.32 ॥

అశ్రూణ్యానందజాని త్వం వర్తయిష్యసి శోభనే ।

సమాగమ్య పరిష్వజ్య తస్యోరసి మహెలారసః ॥ 33.33 ॥

అచిరాన్మోక్ష్యతే సీతే దేవి తే జఘనం గతామ్ ।

ధృతామేతాం బహూన్ మాసాన్ వేణీం రామో మహాబలః ॥ 33.34 ॥

తస్య దృష్ట్వా ముఖం దేవి పూర్ణచంద్రమివోదితమ్ ।

మోక్ష్యసే శోకజం వారి నిర్మోకమివ పన్నగీ ॥ 33.35 ॥

రావణం సమరే హత్వా న చిరాదేవ మైథిలి ।

త్వయా సమగ్రః ప్రియయా సుఖార్హో లప్యతే సుఖమ్ ॥ 33.36 ॥

సమాగతా త్వం వీర్యేణ మోదిష్యసి మహాత్మనా ।

సువర్షేణ సమాయుక్తా యథా సస్యేన మేదిసి ॥ 33.37 ॥

గిరివరమభితోఽనువర్తమానః, హయ ఇవ మండలమాశు యః కరోతి ।

తమిహ శరణమభ్యుపేహి దేవం, దివసకరం ప్రభవో హ్యయం ప్రజానామ్ ॥33.38॥ (2 సార్లు)

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరనృపోత్తమ ।

భో దశస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే త్రయస్తింశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే చతుస్తింశస్సర్గః

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరనృపోత్తమ ।

భో దశస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

అథ తాం జాతసంతాపాం తేన వాక్యేన మోహితామ్ ।

సరమా ఘోదయామాస పృథివీం ద్యౌరివాంభసా ॥ 34.1 ॥ (2 సార్లు)

తతస్తస్యా హితం సఖ్యాః చిక్రీర్షంతీ సఖీ వచః ।

ఉవాచ కాలే కాలజ్ఞా స్మితపూర్వాభిభాషిణీ ॥ 34.2 ॥

ఉత్సహేయమహం గత్వా త్వద్వాక్యమసితేక్షణే ।

నివేద్య కుశలం రామే ప్రతిచ్ఛన్నా నివర్తితుమ్ ॥ 34.3 ॥

నహి మే క్రమమాణాయాః నిరాలంబే విహాయసి ।

సమర్థో గతిమన్వేతుం పవనో గరుడోఽపి వా ॥ 34.4 ॥

ఏవం బ్రువాణాం తాం సీతా సరమాం పునరబ్రవీత్ ।

మధురం శ్లక్ష్యయా వాచా పూర్వం శోకాభిపన్నయా ॥ 34.5 ॥

సమర్థా గగనం గంతుమ్ అపి వా త్వం రసాతలమ్ ।

అవగచ్ఛామ్యకర్తవ్యం కర్తవ్యం తే మదంతరే ॥ 34.6 ॥

మత్ప్రియం యది కర్తవ్యం యది బుద్ధిస్థిరా తవ ।

జ్ఞాతుమిచ్ఛామి తం గత్వా కిం కరోతీతి రావణః ॥ 34.7 ॥

స హి మాయాబలః క్రూరః రావణశ్శత్రురావణః ।

మాం మోహయతి దుష్టాత్మా పీతమాత్రేవ వారుణీ ॥ 34.8 ॥

తర్జాపయతి మాం నిత్యం భర్జాపయతి చాసకృత్ ।

రాక్షసీభిస్సుఘోరాభిః యా మాం రక్షంతి నిత్యశః ॥ 34.9 ॥

ఉద్విగ్నా శంకితా చాస్మి న స్వస్థం చ మనో మమ ।

తద్భయాచ్ఛాహముద్విగ్నా అశోకవనికాం గతా ॥ 34.10 ॥

యది నామ కథా తస్య నిశ్చితం వాఽపి యద్భవేత్ ।

నివేదయేథాస్వర్వం తత్పరో మే స్యాదనుగ్రహః ॥ 34.11 ॥

సా త్వేవం బ్రువతీం సీతాం పరమా వల్గుభాషిణీ ।

ఉవాచ వదనం తస్యాః స్పృశంతీ బాష్పవిక్లవమ్ ॥ 34.12 ॥

ఏష తే యద్యభిప్రాయః తదా గచ్ఛామి జానకి ।

గృహ్య శత్రోరభిప్రాయమ్ ఉపావృత్తాం చ పశ్య మామ్ ॥ 34.13 ॥

ఏవముక్త్యా తతో గత్వా సమీపం తస్య రక్షసః ।

శుశ్రావ కథితం తస్య రావణస్య సమంత్రీణః ॥ 34.14 ॥

సా శ్రుత్వా నిశ్చయం తస్య నిశ్చయజ్ఞా దురాత్మనః ।

పునరేవాగమత్ క్షిప్రమ్ అశోకవనికాం తదా ॥ 34.15 ॥

సా ప్రవిష్టా పునస్తత్ర దదర్శ జనకాత్మజామ్ ।

ప్రతీక్షమాణాం స్వామేవ భ్రష్టపద్మామివ శ్రియమ్ ॥ 34.16 ॥

తాం తు సీతా పునః ప్రాప్తాం సరమాం వల్గుభాషిణీమ్ ।

పరిష్వజ్య చ సుస్నిగ్ధం దదౌ చ స్వయమాసనమ్ ॥ 34.17 ॥

ఇహాసీనా సుఖం సర్వమ్ ఆఖ్యాహి మమ తత్త్వతః ।

కూరస్య నిశ్చయం తస్య రావణస్య దురాత్మనః ॥ 34.18 ॥

ఏవముక్తా తు సరమా సీతయా వేపమానయా ।

కథితం సర్వమాచష్ట రావణస్య సమంత్రీణః ॥ 34.19 ॥

జనన్యా రాక్షసేంద్రో వై త్వన్మోక్షార్థం బృహద్వచః ।

అవిద్ధేన చ వైదేహి మంత్రివృద్ధేన బోధితః ॥ 34.20 ॥

దీయతామభిసత్కృత్య మనుజేంద్రాయ మైథిలీ ।

నిదర్శనం తే పర్యాప్తం జనస్థానే యదద్భుతమ్ ॥ 34.21 ॥

లంఘనం చ సముద్రస్య దర్శనం చ హనూమతః ।

వధం చ రక్షసాం యుద్ధే కః కుర్యాన్మానుషో భువి ॥ 34.22 ॥

ఏవం సమంత్రివృద్దేశ్చ అవిద్ధేన బహుభాషితః ।

న త్వాముత్సహతే మోక్తుమ్ అర్థమర్థపరో యథా ॥ 34.23 ॥

నోత్సుహత్యమృతో మోక్తుం యుద్ధే త్వామితి మైథిలి ।

సామాత్యస్య నృశంసస్య నిశ్చయో హ్యేష వర్తతే ॥ 34.24 ॥

తదేషా నిశ్చితా బుద్ధిః మృత్యులోభాదుపస్థితా ।
 భయాన్న శక్తస్త్వాం మోక్షమ్ అనిరస్తస్తు సంయుగే ॥
 రాక్షసానాం చ సర్వేషామ్ ఆత్మనశ్చ వధేన హి ॥ 34.25 ॥

నిహత్య రావణం సంఖ్యే సర్వథా నిశితైశ్చరైః ।
 ప్రతినేష్యతి రామస్త్వామ్ అయోధ్యామసితేక్షణే ॥ 34.26 ॥

ఏతస్మిన్నంతరే శబ్దః భేరీశంఖసమాకులః ।
 శ్రుతో వానరసైన్యానాం కమ్పయన్ ధరణీతలమ్ ॥ 34.27 ॥

శ్రుత్వా తు తద్వానరసైన్యశబ్దం, లంకాగతా రాక్షసరాజభృత్యాః ।
 నష్టాజసో దైన్యపరీతచేష్టాః, శ్రేయో న పశ్యంతి నృపస్య దోషే ॥ 34.28 ॥ (2 సార్లు)

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరనృపోత్తమ ।
 భో దశాస్యాస్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే చతుస్త్రింశస్సర్గః

అథ పంచత్రింశస్సర్గః

తేన శంఖవిమిశ్రేణ భేరీశబ్దేన రాఘవః ।
 ఉపయాతి మహాబాహూ రామః పరపురంజయః ॥ 35.1 ॥

శ్రీరామస్తుతిః - ఆపదామపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదాం ।
 లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహమ్ ॥

ఫలశ్రుతిః -
 కుటుంబవృద్ధిం ధనధాన్యవృద్ధిం, స్త్రీయశ్చ ముఖ్యాస్సుఖముత్తమం చ ।
 శ్రుత్వా శుభం కావ్యమిదం మహార్థం, ప్రాప్నోతి సర్వాం భువి చార్థసిద్ధిమ్ ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

అథ శ్రీవాసిష్ఠ మహారామాయణే వాల్మీకీయే ఉత్పత్తిప్రకరణే ఏకోనసప్తతితమస్సర్గః
శ్రీ వసిష్ఠ ఉవాచ -

అథ వర్షసహస్రేణ, తాం పితామహ ఆయయౌ ।
 దారుణం హి తపస్సిద్ధ్యై, విషాగ్నిరపి శీతలః ॥ 1 ॥
 మనసైవ ప్రణమ్యైనం, సా తథైవ స్థితా సతి ।
 కో వరః క్షుచ్ఛమాయాఽలమ్, ఇతి చింతాన్వితాఽభవత్ ॥ 2 ॥
 ఆస్మృతం ప్రార్థయిష్యేఽహం, వరమేకమిమం విభుం ।
 అనాయసీ చాయసీ చ, స్యామహం జీవసూచికా ॥ 3 ॥

అస్యోక్త్యా ద్వివిధా సూచిః, భూత్వా లక్ష్మ్యా విశామ్యహం ।
ప్రాణీనాం సహసర్వేషాం, హృదయం సురభిర్యథా ॥ 4 ॥

యథాభిమతమేతేన, గ్రసేయం సకలం జగత్ ।
క్రమేణ క్షుద్వివాశాయ, క్షుద్వివాశః పరం సుఖమ్ ॥ 5 ॥

ఇతి సంచింతయంతీం తామ్, ఉవాచ కమలాలయః ।
అన్యాయశ్యాస్తథా దృష్ట్వా, స్తనితాభ్రవోపమమ్ ॥ 6 ॥

బ్రహ్మోవాచ -

పుత్రి కర్కటికే, రక్షః కులశైలాభ్రమాలికే ।
ఉత్తిష్ఠ త్వం తు తుష్టోఽస్మి, గృహాణాభిమతం వరం ॥ 7 ॥

కర్కట్యువాచ -

భగవన్ భూతభవ్యేశ, స్యామహం జీవసూచికా ।
అనాయసీ చాయసీ చ, విధేఽర్చయసి చేద్వరం ॥ 8 ॥

శ్రీ వసిష్ఠ ఉవాచ -

ఏవమస్త్వితి తాముక్త్యా, పునరాహ పితామహాః ।
సూచికా సోపసర్గా త్వం, భవిష్యసి విషూచికా ॥ 9 ॥

సూక్ష్మయా మాయయా, సర్వలోకహింసాం కరిష్యసి ।
దుర్భోజనా దురారంభాః, మూర్ఘా దుఃస్థితయశ్చ యే ॥ 10 ॥

దుర్దేశవాసినో దుష్టాః, తేషాం హింసాం కరిష్యసి ।
ప్రవిశ్యాత్ హృదయం ప్రాణైః, పద్మస్త్రీహోది బాధనాత్ ॥ 11 ॥

వాతలేఖాత్మికా వ్యాధిః, భవిష్యసి విషూచికా ।
సగుణం విగుణం చైవ, జనమాసాదయిష్యసి ॥ 12 ॥
గుణాన్వితచికిత్సార్థం, మంత్రోఽయం తు మయోచ్యతే ।

బ్రహ్మోవాచ -

హిమాద్రేరుత్తరే సార్వే, కర్కటి నామ రాక్షసీ ॥ 13 ॥
విషూచికా భిధానా సా, నామ్నాప్యన్యాయ బాధికా ।

తస్యాః మంత్రః ।

ఓం, హ్రీం, హ్రోం, రీం, రాం, విష్ణు శక్తయే నమః (3 సార్లు)

ఓం, నమో భగవతి, విష్ణుశక్తిమేనాం.

ఓం, హర హర, నయ నయ, పచ పచ, మథ మథ,

ఉత్పాదయ ఉత్పాదయ, దూరే కురు స్వాహా.

హిమవంతం గచ్ఛ, జీవ, సః, సః, సః, చంద్రమండల గతోఽసి స్వాహా । (3 సార్లు)

ఇతి మంత్రీ మహామంత్రం, న్యస్య వామకరోదరే ।

మార్జయేదాతురాకారం, తేన హస్తేన సంయుతః ॥ 14 ॥

హిమశైలాభిముఖ్యేన, విద్రుతాం తాం విచింతయేత్ ।
కర్కటీం కర్కశాక్రందాం, మంత్రముద్గరమర్దితాం ॥ 15 ॥

ఆతురం చింతయేచ్ఛంద్రే, రసాయన హృదిస్థితం ।
అజరామరణం యుక్తం, ముక్తం సర్వాధివిభ్రమైః ॥ 16 ॥

సాధకో హి శుచిర్భూత్వా, స్వాచాంతస్సుసమాహితః ।
క్రమేణానేన సకలాం, ప్రోచ్ఛినత్తి విషూచికామ్ ॥ 17 ॥

ఇతి గగనగతః, త్రిలోకనాథః, గగనగసిద్ధగృహీత, సిద్ధమంత్రః ।
గతః, ఉపగతశక్రవంద్యమానః, నిజపురమ్, అక్షయమ్, ఆయమ్, ఉజ్జ్వలశ్రీః ॥ 18 ॥

**ఇత్యార్షే శ్రీవాసిష్ఠమహారామాయణే వాల్మీకీయే ఉత్పత్తిపక్రమణే
విషూచికామంత్రకథనం నామ ఏకోనసప్తతితమస్కర్ణః**

అథ క్షమాప్రార్థనా - యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్ - కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేః స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్ - శ్రీయః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

